

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 „ Negyedévre 4 „ 50 „

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Hajdumegye a tisztikard ellen.

Debrecen, aug. 28.

Ennek a civil bagáznak úgy ketté vágom a koponyáját, hogy felfordul, mondja a bepezsgőzött hadnagy ur, ha a kávéházban olyan ember kerül magas színe elé, akinek ábrázatát nem a sarkantyut pengető ifju ur tetszése szerint formálta öreg dajkánk — a természet.

A civil hallja ezt. És ha kabátja zsebében nem szorongat véletlenül egy kilencmilliméteres, hat lövegre berendezett revolvert, hát elvonul valamelyik sarok asztalhoz, betemetkezik egy jó nagy ujságba és igyekszik észrevétlenné tenni magát. És ha kijut a kávéházból, hálát ad a magyarok istenének, hogy fejét nem tálcán vitte haza feleségéhez és gyermekeihez.

Azonban, ha véletlenül revolver van nála, bátorsággal szembe áll a hadnagy, főhadnagy, kapitány, sőt az ezredes urral is, s barátságosan csevegi el, hogy ki lehet huzni a fringit, felé is lehet sujtani, de az bizonyos, hogy ő ugyanebben a pillanatban használni fogja revolverét.

Itt azután megakad a kard affér,

s kezdetét veszi a lovagias tárgyalások végtelen sorozata, majd a párbaj. A hadnagy, főhadnagy stb. reggelre kelve megbánja ugyan a dolgot, de segíteni már nem lehet. Okvetlen párbajozni kell. A párbaj vége nem érdekes — csak azaz abszurdum felháborító, hogy a békés emternek azért, mert egy kávéházba bement, s mert ott belekötötték — ázsiai módon félmeztelenre vetkőzve szuró és vágó eszközökkel kell szembe állani egy urral, akit sohasem ismert, és akivel aligha lesz többé dolga az életben.

És milyen kellemetlen eset olyan városban, ahol garnizon van, megismétlődik egy esztendőben tizszer — tizenötyszer.

A magyar törvényhatóságok számtalanszor irtak már fel a képviselőházhoz azért, hogy a szolgálatban nem levő tisztet kardot ne viseljenek. Azonban az eddigi kormányok, amelyek katonai kérdésben a Kriegsmiszter kommandírozott — egyszerűen félretették a feliratokat. — Egy sem érte meg azt a sorsot, hogy a kérvényi bizottság tárgyalás alá vegye.

Most Lengyel Imre, szoboszlói táblalabíró, Hajdumegye törvényhatósági

bizottságának egyik igen kiváló tagja adott be indítványt a megyei közgyűléshez, amelyben újból megakarja sürgettetni a képviselőháznál ennek a beteges tünetnek radikális orvoslását. Kultur ember csodálkozik azon, hogy demokratikus országban, aminőnek mi Magyarországot állítjuk, az ilyen dolgot sürgetni, kérni, könyörögni kell.

Azonban aki tudja, hogy nálunk a magyar királyi honvédséget tökéletes osztrák szellemben, a civil mélységes megvetésében nevelik, aki tudja, hogy a Magyarországon tartózkodó osztrák tiszt minket magyarokat bitang Kossuth kutyának tart, s ha lehetne kiebrudalna saját lakó házunkból, az el van reá készülve, hogy a Lengyel Imre indítványa az eddigiek sorsára fog jutni. A buta osztrák katonai felfogás szerint a katonatiszt kard nélkül nem élhet — sem ébren sem alva. A magyar törvényhatóságok kedvéért ezt a felfogást nem fogják a trotli osztrák generálisok megváltoztatni. Nem, még akkor sem, ha a mámoros hadnagy, főhadnagy stb., urak naponta tiz civil fejét verik is be.

Mindaddig nem látunk mi kard nélküli tisztet kávéházban, korzóinkon,

Előkelő angol házasságok.

A Townshend-féle házassági pör leplezése nem nagy épülésére szolgált a londoni előkelő társaságnak. Kiderült ugyanis, hogy a mári házassága nem tartozott a legpoétikusabb szerelmi házasságok közé. Sőt még enyhén ítélve is, inkább lehetne ezt az ügyet valami reális bázisu üzleti spekulációnak, mint két lélek egyesülésének nevezni.

Igy magában véve azonban az eset nem jelentene semmit, mert hiszen az mindenütt előfordul a világon, hogy sivár lelkű gazdag emberek alája rendelik a maguk érzéseit az érdekes parancsainak. Csakhogy az előkelő angol társaságban, úgy látszik, éppen nem tartoznak a ritkaságok közé az ilyen erkölcsi alapon kötött házasságok. Legalább erre vall egy igen előkelő londoni folyóiratnak e heti cikke, amely élesen bevilágít az angol arisztokrácia morál-szociális viszonyaiba.

A „Truth“ cikke szerint az angol társaság szíviügyi viszonyaikban igen jelentős szerepük van a házasságközvetítőknél, akik üzleteiket a lehető legbrutál-

lisabb őszinteséggel csinálják és annyira mennek a verizmusban, hogy a vőlegényjelölt bemutatása előtt írásbeli kötelezvényt kérnek a bájos menyasszony családjától a közvetítésért kikötött provizióra.

Az ilyen ügyet különböző fázisait a Truth egy eredeti levélváltásban mutatja be, kihagyva természetesen az igazi neveket, de megjegyezve, hogy az eset a magasabb körökben játszódott le.

A közvetítő ebben az esetben egy hölgy volt s első levele egy lord ifjabbik fiához van intézve. A levél így szól:

Uram!

Ezt a levelet R. kapitány adja át önnek, aki engem úgy informált, hogy ön hajlandó lenne megnősülni, ha valami önhöz illő, vagyonos fiatal hölgy akadna számára. En ismerek egy ilyen fiatal hölgyet. Jó családból való is, csinos is és van 3000 font évi jövedelme - ezenkívül pedig 10.000 fontot kap a lakodalom napján készpénzben. Hajlandó vagyok önt ezzel a leánnyal megismertetni, de én természetesen üzletnek tekintem a dolgot a magam részéről és jutalmul háromezer fontot kötök ki magamnak a tizezer font-

ból, amelyet ön a lakodalom napján tartozik nekem megfizetni. Ez a főfeltétel. Ha nincs pénz, — nincs leány! Kérem önt, legyen diskkrét, mert az illető fiatal hölgynek nem kell az üzletről tudnia.

A fiatal arisztokrata eleinte tréfának vette az egész ügyet, utóbb azonban nagyon is meggyőződött annak komolyságáról. Csakhogy a dolog nem nagyon gyorsan haladt előre, dacára a vőlegényjelölt hajlandóságának is, mert a közvetítő hölgy mindaddig nem volt hajlandó a fiatal embert a családnál bemutatni, amíg az a következő írott kötelezvényt ki nem adta neki:

Mélyen tisztelt asszonyom!

Abban az esetben, ha az ön közbenjárása folytán nősülnék meg és ha e házasság révén, a feleségem járadékán kívül 10.000 font készpénz hozományt is kapnék, kötelezem magam, hogy önnek e készpénzből azonnal 3000 font jutalékot fizetek ki. Ha a házasság meg nem történne, természetesen eszem a jutalék is.

Erre az okmányra a következő levelet kapta a fiatal ember:

Az Alföldi takarékpénztár Debreczenben, Piacz-u. saját ház.

Elfogad betéteket: Takarékpénztári könyvecskékre és Chequcszámlára.
Kölcsönöket nyújt: váltókra, kötelezvényekre és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.
Törlesztéses kölcsönök: földbirtokokra s más ingatlanokra.
Tőzsdét megbízással: értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök: vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.
Kölcsönök: tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzüzetek részvényeire.
Értékpapírok, ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.
Hitelrészben csoportbéli váltók leszámítása.

Kölcsönöket ad: nyugdíjkoros köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.
Beraktároz: árukat és terményt saját raktáraiba és azokra előleget is nyújt.

A magy. kir. szab. osztály sorsjáték fő elárústitó helye.

mig meg nem születik a magyar Her-
vai, a második, aki a militarizmust
lángoló szavakkal ostromolja, s telje-
sen meggyűlölteti az intelligens osz-
tályllyal is. Amíg az antimilitarizmus
hirdetése miatt nálunk is be nem csuk-
nak egynéhány száz embert — addig
csattog a kard a civil bőrén. De mi-
után nagyon csendes emberek lesznek
a hadnagy, főhadnagy stb., urak, mert
nem egy kasztot, de millió és millió
dorongokkal felfegyverkezett acélos
kart találnak a szalon karddal szemben.

Kivánom, hogy ezt az időt a min-
den népért lelkesülő Lengyel Imre
megérje

S. B.

Debreceni indítvány a sze- gedi kongresszuson.

A Magyar Nemzeti Iparbank.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 28.

Lapunk tegnapi számában megemlé-
keztünk a szegedi iparpártoló kongresszus-
ról, a hol egy nagyfontosságú debreceni
javaslatot fogadtak el. Erről a következő
részletes tudósítás számol be.

A szegedi országos iparpártoló con-
gresszus, mely e hó 24, 25 és 26 án zaj-
lott le, az egész ország és a kormány ré-
széről is megnyilvánult óriási érdeklődés
mellett, a szebbnél szebb intenciójú hatá-
rozatok egész tömegét produkálta, melyek
mindegyike a hazafiságra és általában ér-
zelmi momentumokra támaszkodik és hi-
vatkozik. Kétségtelen dolog, hogy nekünk
magyaroknak minden legesekélyebb törek-
vést örömmel kell üdvözlőnk, mert ne-
héz helyzetünk nincs módunkban válo-
gatni és minden szép akarat csak dicsé-
retet érdemel. De minden elismerés mel-
lett nem titkolhatjuk el, hogy mindaddig
míg pozitív cselekvés nem történik, az
egész iparpártolás eredménye problema-
tikus és féltő, hogy az a szakadatlan fára-
dozás a mit kifejtünk, nem hozza meg az
aránylagos nagy eredményt. Azért külö-
nös figyelmet kell fordítanunk azokra az

irányzatokra, a melyek a tényleges alko-
tás terére nyulnak be és az iparvédelmet
az iparpártolásban iparfejlesztésben ke-
resik.

Ebből a szempontból beláthatlan kö-
vetkezményű lépéssel haladt előre a sze-
gedi országos kongresszus az iparpártolás
területén, mert határozatilag kimondotta,
hogy szükségesnek tartja a „Magyarországi
kereskedelmi szövetség” és a „Magyar
nemzeti iparbank” megalapítását és e cél-
ból az Országos központi bizottság meg-
alakítását is.

E határozat annál inkább érdekel
bennünket, mert ez irányban a mozgalom
Debrecenből indult ki még ez év április
havában, a darabant kormány idején.

A határozatot a kongresszuson dr.
Vajda József debreceni ügyvéd indítvá-
nyára hozta, a ki a kongresszuson az
iparvédelemmel összefüggő pénzügyi kér-
dések előadója volt. Érdekesnek tartjuk
tehát a két intézmény lényegét az előadó
előterjesztése nyomán ismertetni, annál
inkább, mert reméljük, hogy az országos
központi bizottság hamarosan megkezdi
működését, amikor aztán mindnyájunk-
nak tisztában kell lennünk a Szövetség
és a Nemzeti iparbank hivatásával.

Előadó abból indult ki, hogy a haza-
fias hangu lelkesedéshez szóló iparpár-
tolás csak rövid ideig tart és könnyen
kialszik. Ugy, hogy mikor 1917-beu eset-
leg (!) az önálló vámterületet törvénybe
iktatjuk, megint csak készületlenek le-
szünk. A miből vagy az következik, hogy
a vámsorompók felállítása ismét elmarad,
vagy felállítatik ugyan, de az eredmény
nem lesz üdvös, mert lesz szükségletünk,
mely kielégítésre vár, de nincs honi for-
rás a kielégítésre. Tehát megint csak
Ausztriához kell folyamodnunk. E szerint
találnunk kell egy módot mely azonnal
megvalósítja a magyar ipart. Ez pedig
csak a Magyarországi kereskedelmi szö-
vetség és a Magyar nemzeti iparbank le-
het, amely együtt képes a kívánt ered-
mény elérésére.

Ugyanis a szövetség tagjai a magyar
kereskedők. A szövetség kötelezi magát
hogy egy vagy másfél év múlva átveszi
a magyar gyártmányokat, ha azok árra
és minőségre a külföldivel egyenlők lesz-
nek. E szövetség veti meg az alapját azon-
pl. 100 millió korona bank részvénytársá-
ságnak, amely a szükséges gyárakat fel-

építi, szóval financirozza és az árut
szállítja.

Ezzel biztosítva van a belfogyasztás,
tehát a hazai ipar alapja. A kereskedő be-
fogja tartani kötelezettségét, mert ő is
részvényes. Biztosítva van az ipar biztos
kifejlődése is, hisz ha a piac rendelkezé-
sére áll, szabadon dolgozhat a gyár.

E kombináció hasznos lesz a tsrne-
lésre, mert fejleszti a technikát, mert át-
veszi a nyers terményeket. Nagy befo-
lyással lesz a fogyasztásra, mert olcsóbb
és jobb minőségű árut fog produkálni. De
a kombináció folytán azért a piaca biztos
elesik a nagy reklam üzletszerzési költ-
ség, a mit most a minőség javítására for-
dithat. Az ár ezek mellett is olcsóbb le-
het mert ma meg kell fizetnünk a kül-
földi gyárosnak a nyers termény kiszállítási
és a gyártmány visszaszállítási költ-
ségeit. A mi a honi gyárnál megtakarít-
ható, tehát a közelszegényedést enyhíti.

Előidézi függetlenségünket Auszriá-
tól. Mert nyers terményeinknek lesz itthon
is piaca, lesz fokozott mennyiségű fo-
gyasztója a gyári munkásseregben. Meg-
oldja a kivándorlást és munkáskérdést,
mert a keresetnélküliek biztos, állandó jó
kenyérkeresethez jutnak.

E rövid vázlatból látható, hogy kor-
szakalkotó lépésről van szó, bár az is
igen, hogy a kiviteligen nehéznek látszik.
De nagy eredményt csak nagy fáradság
arán lehet elérni.

A Wolafka hagyaték.

Az árverés eredménye.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 28.

A „Debreceni Független Újság”
annak idején elsőnek adott hírt arról,
hogy a debreceni r. kath. egyház el-
hunyt lekipásztora Wolafka Nándor
címzetes püspök hagyatéka körül némi
hiányok vannak. A hír nagy feltűnést
keltett, bár igen sokan tudták a váro-
ban, hogy az elhunyt végtelen jóté-
konysága és nemes szíve minden jó-
vedelmét felemésztette.

A hagyatéki eljárás során mint
ismeretes az elhalt püspök vagyonát
leltározták. A hátramaradt ingóságokat
elárverezik, mert Wolafkanak olyan
adóságai is maradtak, a melyek kifize-
tését tovább halasztani nem lehetett.

Az árverés a múlt hét közepe
táján kezdődött és több napig tartott.
A leltár szerinti ingóságok dobra ke-
rültek, de sajnos a becsértéken jóval
alul került minden a mások birto-
kába.

A könyvtára például 4000 koro-
nára volt felbecsülve. Az árverésen
mégis 900 koronáért kelt el. Lovait
és kocsijait szintén igen olcsón vet-
ték meg.

A tervezett nagyobb összegű be-
vétel néhány ezer koronára zsugoro-
dott össze.

Három napi árverés után Bodógh
Zsigmond bir. végrehajtó kezeihez
8017 korona és néhány fillér folyt be.

Az összeget Bódogh ma terjesz-
tette be a bírósághoz, ahol egyelőre
letétként kezelik. A hagyatéki ügy
végleges lezárása után a 8017 koronát

Kedves báró!

Ne higye, hogy megfedekeztem a
maga ügyéről, mert egy kissé vártam a
felelettel. Most is az ön dolgában járok s
remélem, hogy a jövő héten már meg-
történhetik a bemutatás. Még sincsenek
ugyanis itthon az emberek, hiszen tudja
hogy most mindenki a külföldet bujja.

Hanem igaz! Majd elfeledtem. Ezen
a mi ügyünkön kívül van valami egyéb
kérdésem is önhöz. Szeretném, ha figyel-
mébe ajánlana engem X. lordnak. Lenne
számára is egy nagyon megfelelő fiatal
hölgyem. 26 éves, van 250.000 font kész-
pénze és nagy birtokai. Abból a fajtából
való, melynek képviselői minden áron ko-
ronát szeretnének. Azt hiszem, meglehetne
engem a lorddal, én szívesen megfelelek
nem önnek a közvetési díjat, amit kikötök
magamnak. Akarja? Biztosíthatom, ked-
ves báró, hogy egész tisztességes kis ösz-
szeg lesz. Kérem azonban, legyen disz-
krét, nehogy megtudja valaki az összeköt-
tetésünket. Irjon mielőbb vagy látogasson
meg!

Időközben aztán megtörtént a bemu-
tatás a fiatal baronet és a 10,000 fontos
hölgy között. A szerencsés esemény után

aztán a következő levelet írta a közvetítő
hölgy ügyfelének:

Kedves báró!

Nagyon örülök, hogy tetszik önnek
a kis özvegy, most már aztán csak rajta,
mert a dolog innen kezdve az ön kezében
van. Nem akarna holnap X. lordhoz
menni? Menjen el! Jó volna ezt a dol-
got is hamarosan nyélbe ütni. Kezdje
azon, hogy tud számára egy sulyos tár-
cájú hölgyet, aki nagyon illenek hozzája.
Ha lehet, hozza el mielőbb azt az embert,
mert a kérdéses hölgy mindig kéznél van.
Alig várja már a lordját. Tehát a mie-
előbbi viszontlátásra.

A közvetítő nő következő levele már
ugyanolyan formájú kötelezvényt tartal-
maz az X. lord házasságából szerzendő
jutalék felére, mint aminőt a bárónak kel-
lett adnia a maga esetében. Az élelmes
házasságszerző asszony ugyanis annak
rendje és módja szerint mutyiüzletet csi-
nált a volt ügyfelével, hogy őt további
üzleteinek megnyerje.

Igy házasodnak az angol arisztok-
raták és a „Truth” szerint egyik-másik
ilyen titkos házasságközvetítőnek az egész
angol arisztokrácia csöndes társa üzle-
teiben.

a hitelezők között fel fogják arényosan osztani.

A hagyatéki ügy a befolyt összeggel valószínűleg véglegesen el lesz intézve, mert 8017 koronán felül maradó adóságok kifizetésére fedezett nincsen.

Az adótárgyalások.

Mennyi az adó?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 28.

A mai folytatolagos adótárgyaláson a következők adóját állapították meg:

Trnka Gottlieb cséplőgép tulajdonos 102 kor. Péter Andrásné 3 kor. öz. Varga Györgyné borjuvágó 180 kor. ifj. Varga György hentes 60 kor. Szabó Kálmán szikvizgyáros 101 kor. Bátori Sándor hentes 40 kor. Thiessen Arthur festő 80 kor. Füleky Pál gyógyszerész 200 kor. Gombos István hentes 75 kor. 48 fill. Bikfalvy István és László hentes 100 kor. öz. Telegdy Lászlóné fürdőtulajdonos 99 kor. Kerékgyártó István favágó 42 kor. Veréb Lajos lakatos 50 kor. Madár Mihály cséplőgép 82 korona 40 fill. Dusa József hentes 62 kor. 40 fill. Morvay Ferencné borjuvágó 36 kor. Baik Pálné koszt adó 45 kor. Csobai István hentes 41 kor. öz. Tóth Lászlóné kosztadó 12 kor. Bornyi Gyula hentes 25 kor. Széll Józsefné kosztadó 40 kor. Nagy Sándor hentes 25 kor. Kozma Gábor hentes 41 kor. Jándi Ferenc hentes 76 kor. Julow Lajos vasöntőde 165 kor. Makrai Paula kosztadó 45 kor. Kiss Sándor eszmadia 21 kor. Gyarmathy János mészáros 536 kor. Kis József cséplőgép 12 kor. 50 fill. Zelinger Ede festő 60 kor. Kolb László mészáros 300 kor. Kolb Sámuel 206 kor. 40 fill. Ladányi Mihály 60 kor. Neubauer János sodronygyáros 40 kor. Dr. Balkányi Ede fürdőtulajdonos 100 kor. Daku István hentes 34 kor. 80 fill. Gombos Ferenc hentes 75 kor. Vida Szabó Zsigmond mészáros és szappanos 195 kor. Pávai Gábor 24 kor. 60 fill. Vida István borjuvágó 41 kor. 40 fill. Rác József mészáros 40 kor. Nagy Sándor mészáros 118 kor. 80 fill.

Itt következnek akik nem jelentek meg a tárgyaláson és így adójuk az előadói javaslat alapján lett megállapítva, a mint itt következik: Alleman Ottó cukrász 50 kor. Bácsi Bálintné cséplőgép 12 kor. Madai Pálné 41 kor. 50 fill. Bernát Lajosné kosztadó 70 kor. Balog József esztergályos 25 kor. K. Tóth Sámuel esztergályos 60 kor. Weisz Lajos szobafestő 36 kor. Wesz Henrik szobafestő 46 kor. Szikszay Gyula fürdőtulajdonos 211 kor. 60 fill. Szikszay Lajos téglagyáros 250 kor. Kovács Jánosné borjuvágó 60 kor. Székely Istvánné borjuvágó 71 kor. 20 fill. Fekete Józsefné borjuvágó 74 kor. Matkó Ferencné borjuvágó 20 kor. 30 fill. F. Kiss Miklós hentes 30 kor. Mayer Géza hentes 40 korona. Nagy József hentes 80 kor. ifj. Annok Károly hentes 91 k. 20 fill. László Mihályné mészáros 50 kor.

Hirek mindenfelől.

Zsazsa utjai. Fedák (Zsazsa) Sári automobilján kirándulásokat tett a Tátrában. Szepesvéghelyen is áfhajtatott és rohanó automobiljával a falu előtt 140 libát gázolt el. Midőn ugyanazon uton vissza akart térni, torlaszokat talált, melynél a

parasztok kész számlával várták, minden libát 4 kor.-ba számítván. Fedák Sári minden alkudozás nélkül kifizette az 560 kor. Erre a parasztek a torlaszokat eltávolították és a tovább száguldó művésznőt még meg is éljenezték.

Halál a toronyban. Szepesófalván tegnap nagy vihar volt, mire a harangozó fia, bement a toronyba, hogy a harangozás által a vihart elűzze. Ott azonban alig töltött néhány percet, midőn a villám becsapott a toronyba és a fiut agyon-sujtotta.

A főherceg utazása. Lőcséről írják: Károly István kir. főherceg tegnap elhagyta Tátrafüredet és zay-busoki birtokára utazott. A főhercegi család szept. 1-ig még Tátrafüreden marad, innen Polába utazik s azután saját yachtján tengeri utra indul.

A bomba országából.

A vérbe fojtott szabadság.

Ujabb bonyodalmak.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, aug. 28.

A terror teljes vadságával kezdte meg gyilkos munkáját Oroszországban. És bárha meg is borzongunk a hallatlan vérengzés láttán, lehetetlen elfojtanunk a csodálatot, amit az orosz forradalmárok elszántsága és szinte ördögi ereje kelt bennünk.

Hiszen bármilyen is a merénylet eredménye, az bizonyos, hogy a merénylő okvetlenül áldozatául esik és még a kisebbik baj neki, hogy a saját bombája öli meg, mert így legalább kikerüli az orosz igazságszolgáltatást, amelynek kegyetlenségétől a politikai bűnösnek még sokkal több oka van félnie, mint a közönséges büntetettnek.

Tegnap a Stolypin ellen elkövetett merényleten kívül még Szentpétervárott megölték Minn tábornokot, akinek az volt a vétké, hogy egész csapat forradalmárt kihallgatás nélkül kivégeztetett és Varsóban egy fiatal leány pisztolyal lelötte a varsói ideiglenes kormányzót.

A kormány most már komolyan foglalkozik a katonai diktatura tervével, de ez nem fogja megmenteni ettől a rémtől. A forradalomnak ezt a fajtáját a katonai diktatura sem tudja elfojtani, sőt bebizonyult, hogy minél nagyobb a hatalom nyomása, annál vadabb és elszántabb a forradalmi terror is.

Ezt a forradalmi szervezetet, amelynek ilyen elszánt, mindenre kész hősei vannak, nem lehet megsemmisíteni és a hatalomnak nincs más választása, minthogy vagy megadja végre az alkotmányt, vagy nem kap többé embert az autokrata-uralom funkcióira.

Távirataink a következők:

London, aug. 28. Pétervárról jelentik: A forradalmi bizottságok azzal dicsekednek, hogy oly óriási szervezet felett rendelkeznek, hogy a halálraítélt emberek listáján szereplő emberek meggyilkolását többé megakadályozni nem lehet. Különösen a mezőgazdasági osztályban találja meg a forradalom legáldozatrakészebb embereit. A forradalmi bizottságok most általános felkelést készítenek elő, melynél különösen a szabasztopoli tengerészetre számítanak.

Pétervár, aug. 28. Minn tábornok meggyilkolásáról a következőket jelentik: Általánosan feltűnt, hogy a merénylő letartóztatásánál a közönség nem volt a rendőrség segítségére, hanem közömbösen nézte, mit csinálnak a rendőrök. Sőt ugy

látszott, hogy a közönség bizonyos örömmel vette tudomásul a merényletet.

London, aug. 28. Pétervárról érkezett megbízható jelentés szerint, Stolipin elleni merénylet tetteseinek egyikének neve valóban Moronzov Szergiusz. — Moronzov volt a merénylet igazi szerzője.

A Zsedényi — Formanek affér.

A tisztok akadékoskodnak.

Becsületbiróság fog dönteni.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 28.

Egy hete elmúlt már, hogy Zsedényi Aladár fővárosi újságíró és Formanek Lázár munkácsi őrnagy afférja huzódik, de az ügy még ma sem nyert fegyveres elintézt.

A két fél közötti párbajt tudvalevőleg azért függesztették fel, mert egy szédelgő álhirlapíró hazug rágalomokkal állott az első honvéd gyalogezred parancsnoksága elé. A rágalomnak célja az volt, hogy Zsedényi diszkvalifikáltassék.

Dr. Légrády és Hoffmann Ottó Zsedényi segédei ma újból tárgyaltak Formanek megbizottaival. Zsedényi segédei okiratokkal bizonyították, hogy azokért a rágalomokért, amelyeket Zsedényi ellen felhoztak, Zsedényi a bíróságnál szerzett elégtételt. A megbizottak azonban ezt nem fogadták el döntőerejű bizonyítéknak, hanem azt a propozíciót terjesztették elő, hogy döntson az ügyben ismét becsületbiróság.

Dr. Légrády és Hoffmann Ottó ezt nem elleneztek. így a Zsedényi ügy egyik felvonása a becsületbiróság előtt fog lejátszódni. A becsületbiróság tisztekből és polgárokból fog állani.

Színház.

Aranka — Frida. Máramarosszigeten most dühöng javában a színházi szezon. A város aranyitjai reggeltől estig ott lebzselnek az aréna fasora között várják a kedvencet, a kiválasztott hölgyet, akit aztán mint félelem és gáncs nélküli lovaghozillik, vezetgetnek M. Sziget göröngyös utcáin. Este aztán bent az arénában zajos az élet. Felvonások után sűrűn hangzik fel a taps és a kihívás. Azonban ne tessék azt gondolni, hogy Szigeten csak egy bolondjában vezeték nevén hívják ki a művészeket és művésznőket. Ohó! Sokkal familiárisabban veszik ezt az ügyet. A szereplőket per Aranka, per Frida szólítják a lámpák elé. A színészekkel ép úgy bánnak mint a színésznőkkel. Zilahyt ha néha néha játszik Gyula névvel invitálják, míg Szakács Andornak eképen kedveskednek:

— Na Bandi jöjjön elő;

Ezt a kedélyeskedést nagyon rossz néven vette egy szigeti színházlátogató, és egy ottani lapban a következőleg kesereg e miatt:

„A ki a színháznál befizeti belépő díját, annak joga van arra, hogy tetszésének esetleg hangos kifejezést adjon. E tetszés vagy nem tetszés nyilvánítása a legtökéletesebb bizonyíték az illetőnek műveltsége, művészi képzettsége

felől. Hogy a mi földszintre járó közönségünk mi fölött ad tetszésének kifejezést az az ő dolga, ehhez nincs közünk, csak annyiban, hogy néha nagy kedvem volna fölkiáltani, hogy tiltakozzunk ellene, miszerint ez a hangos tetszésnyilatkozat mindannyiszor a közönség általános esztétikai ízlésének kifejezéseként tekintődjenek. Azt, hogy Hahnel Araaka, Főthy Frida urhölgyek játéka mindnyájunknak tetszik, az bizonyos és teljes mértékben jogosult s ha a felvonások végével kihívják, azt csak helyeselni lehet. Hanem az már meglehetősen impertinencia, hogy a fiatal urak ezeket a feltétlenül tiszteletre méltó hölgyeket csak per Aranka, Frida kiáltással tapsolják ki. Hogyan uraim? Hát annyira bizalmas viszonyban vannak önök e művésznőkkel, hogy ők felhatalmazták önöket arra, hogy őket csak amugy keresztneveükön szólítsák?

A szigorú erkölcsbíró felháborodása mit sem változtatott a dolgon. Csak a hat gyerekes Szakács Bandinéval tesznek kivételt. Ha a jóízű Gárdonyi Teréz megnevezteti őket mókáival, neki nem azt kiáltják, hogy jöjjön elő Terka, hé Terka elő jönni, hanem ezt:

— Teréz mama, mutassa be magát!

Ki mondja ezek után, hogy nincs kedély a szigeti aranyifjúságban.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

— **Angolok Debrecenben.** —

Pénteken, e hó 31-én — mint ismeretes — vendégei érkeznek Debrecennek. A ködös Angolország gyárosai, földbirtokosai és nagy iparosaiból álló társaság tesz kirándulást a Hortobágyra. A vendégek pénteken délután fél négykor érkeznek Debrecenbe. Most a Tatra szépségeit tekintik meg s Kassa felől Debrecennek veszik útjukat. Az angolok fogadására a város is előkészületeket tesz. Jövetelükről Golonya Jenő a Hungary c. Budapesten angol nyelven megjelenő magyar lap szerkesztője értesítette a tanácsot.

— **Vadászterületek árverése.**

A városházán ma délelőtti árverést tartottak a város piaci házaihoz tartozó vadászterületekre nézve. Az árverésen igen kevesen voltak jelen. A vadászterületeket Kovács János debreceni lakos bérelte ki.

— **Porosz tiszték látogatásai.**

Lapunk tegnapi számában hirtadtunk arról, hogy a hortobágyi pótlóvadásra Lovag Damnitz altábornagy, lovag Runge méntelepi parancsnok érkezett Debrecenbe. Az idegen katonatiszték és kíséretük ma megtekintették a város tulajdonát képező epreskert-i lótelepet. Itt Király Gyula gazdasági tanácsnok kalauzolta őket. Az idegenek tiszteletére a Vilmos huszárezred tisztikara diszebédet adott, a melyen Király Gyula tanácsnok is jelen volt. A porosz és osztrák tiszték holnap a Hortobágyra utaznak. Este az Angol királynő szálló fehértermében gyűltek össze a Vilmos huszárezred tisztjei. A porosz vendégek tiszteletére nagyszerűen sikerült vacsorát rendez-

tek, a melyen a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt a megjelentek.

— **A kultuszminiszter és a polgári asztaltársaság.** Debrecen egyik humánus és derék asztaltársaságának működéséért Csánky Viktor tanfelügyelő információja alapján a következőkben mond köszönetet a kultuszminiszter.

Hajdúvármegye kir. tanfelügyelőjének 1906. évi július hó 24. é. n. 1321. sz. a. kelt jelentéséből örömmel értesültem, hogy az altaltársaság a debreceni elemi iskolai tanulókat 1600 korona értékű téli ruházattal látta el.

Kedves kötelességet teljesítetek, midőn az Asztaltársaságnak a népoktatás érdekében tanusított hazafias áldozatkészségeért őszinte elismerésemet és köszönetemet nyilvánítom.

Budapest, 1906. aug. hó 19. é.

a miniszter helyett

MOLNÁR

államtitkár.

A miniszter köszönetét az Asztaltársaság legközelebbi ülésén fogják felolvasni.

— **A nyiregyházi magyar védőegyesület kiállítása.** A hazai ipartermékek ismertetése céljából a magyar védőegyesület szabolicsmegyei osztálya szeptember 8-án sorshuzással egybekötött nagy vásárkiállítást rendez a nyiregyházi Sóstó-fürdőtelepen. A kiállítás védnökségét Kossuth Ferenc gróf Battyányi Lajos, gróf Andrássy Gyula és gróf Desseffy Aurél vállalták magukra. A kiállítással kapcsolatosan népnünpély, hangverseny és a színházban diszeloadás is lesz. — A diszeloadásban résztvesznek Fedák Sári és Zilahi Gyula. A belépti díj személyenként 2 korona, amely egyszersmind sorsjegyül is szolgál. A kiállított tárgyak kisorsolása délután fél 5 órakor veszi kezdetét.

— **A mezőgazdasági törvény revíziója.** Darányi Ignác — mint ismeretes — a mezőgazdasági törvényt revízió alá veszi. Ebből folyólag egy leíratot intézett a megye alispánjához, amelyben a mezőgazdasági törvény revíziójára vonatkozó tapasztalatait nyolc nap alatt terjessze fel. — Az alispán a szükséges intézkedéseket megtette.

— **Podolszky Béla buosuja.**

Podolszky Béla debreceni gépjavitó műhelyfőnököt tudvalevőleg a budapesti északi műhely főnökévé nevezték ki. A kiváló férfiut — aki Debrecen társas életének kedvelt alakja volt — tegnap bucsuztatták el barátai és tisztelői. Az Angol Királynőben volt a bucsuvacsora, amelyen számos toásztban ünnepelték Podolszkyt. A műhelyfőnök holnap utazik el Debrecenből Budapestre.

— **Csőd.** Antal Vince szabó mester ellen a debreceni kir. törvényszék elrendelte a csődöt. Csődbiztosul Dr. Moskovics Jenő ügyvédet, helyettesül Dr. Tarján Leót rendelték ki.

— **Lengyel Imre indítványa.**

Lengyel Imre Hajdúvármegye bizottsági tagja tegnap indítványt küldött be Hajdúvármegye alispánjához. — Lengyel ebben az indítványban azt javasolja, hogy Hajdúmegye indítson

mozgalmat a katonák fegyverviselésének eltiltása ügyében. Az indítvány a megye őszi közgyűlésén fogják tárgyalni és a képviselőházhoz a közgyűlésből felterjesztést intéznek.

— **Népgyűlés Balmazújvároson.**

Hajdúmegye munkásai és kisbirtokosai hozzáálltak a szervezkedéshez. A legújabb mozgalom Balmazújvároson indult meg. A legközelebbi népgyűlés ott lesz szeptember 1-én. A népgyűlés programja a következő: a munkások, kisgazdák és kisiparosok szervezkedésének szükségessége, a jelenlegi politikai állapotok, állásfoglalás, szervezkedés eldöntése. Orosz Sándor a központi járás főszolgabírója a gyűlés megtartását szeptember 9-re engedélyezte. Ehhez az alispán is hozzájárult.

— **Gólya a rendőrségen.**

A cím után ne gondoljon az olvasó valami pikáns ügyre, amely dolgot adna a rendőrségnek. Ez esetben véletlenül nincs szó arról a golyáról, amely családnak szerez örömet. A piros esőrű Gólya madár a rendőrség bünyügyi osztályának udvarán sétál naphosszat. Fállábra állva, nézi az eget, talán sejtí, hogy a magasban a társai most kezdik meg hosszú útjukat dél felé, ahol meleg van és virit a narancs és citromfája. A komor rendőrségi udvarnak a gólya ad egy kis színes életet. A különös rabot csavargáson érte egy rendőr elfogta és behozta a központra. A gólya nem is elenkezett, mert szárnyai megvoltak tépve és nem repülhetett volna úgy sem társainak ezrével, amelyek szabadok és urai a nagy végtelenségnek.

— **Tűz Vámospéresen.**

Lóvi Jakab vámospéresi korcsmáros pincéjében az elmúlt éjjel tűz ütött ki. A tüzet korán észrevették és így csak a tető égett le. A pincébe elhelyezett italféleket sikerült megmenteni. A kárt 50—60 koronára becsülik.

— **Grünau Poldi jutalomjátéka.**

Grünau Poldi, a Bika orfeum derék igazgatója, aki a hosszú nyári szezonon keresztül diskret humorával aügyi kellemes estét szerzett a közönségnek, és aki mint kitűnő varieté igazgató ritka jó izlésről tett tanubizonyoságot, — ma este tartja jutalomjátékát. Ezen az estén pompás új műsor fogja gyönyörködtetni a közönséget. Grünau pedig szenzációs ujkuplékat ad elő. A közönség valószínűleg megfogja tölteni ez alkalommal a varieté tágas nézőterét.

— **Ipari szaktanfolyamok.**

A debreceni kereskedelmi és iparkamara előterjesztése folytán a kereskedelemügyi miniszter két rendbeli ipari szaktanfolyamot engedélyezett a kamara kerületében. Az egyik tanfolyam Nagykárolyban lesz a szabó iparosok részére, a másik pedig Mezőtúron a cipész iparosok részére. Az első helyen megkezdődött a tanítás a másik pedig szeptember 11-én nyílik meg. A nagykárolyi tanfolyam 100, a mezőtúri 100 korona államsegélyt is kapott.

— **Halálozás.**

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen jó férj, gondos nevelő apa, hű testvér, sógor nagybácsi és áldott emlékü jó rokon néhai polgár Simon Györgynek f. hó 27-én, életének 58 ik, boldog házasságának 30 ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Drága halottunk földi maradványai folyó hó 29-én d. u. 3 órakor fognak Homok utca 35-ik számú házuktól az ev. ref. egyház szertartása szerint, a nagytemplomban tartandó rövid

ima után, a Czegléd-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtiszteségtételre jó rokonainkat, ismerőseinket, az elhunyt barátjait szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1906. évi augusztus hó 28-án. Bánatos neje: öz. Polgár Simon Györgyné szül. Nagy Eszter. Nevelt leánya: Mariska. Testvérei: Polgár Simon Gábor nejjével, Simon Zsuzsanna férjével Polgár Kovács Zsigmonddal és gyermekeik. Polgár Simon László nejjével és gyermeik. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. Aldás (s béke poraira! — A temetést Dankó M. utóda Dankó Béla tem. int. rendezi.

— **A püspökladányi vásárok.** Püspökladány község előjárósága Hajdu megye alispáni hivatala útján folyamodott a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy szeptember 20-ára eső országos vásárját szeptember 13-ára helyeztesse át, mert szeptember huszadikán a községben ünepségek lesznek. A kereskedelemügyi miniszter leirata tegnap érkezett le Hajdu megye alispáni hivatalához, amelyben Püspökladány község kérésének helyét adott. Így a vásár Püspökladányban szept. 13-án lesz.

— **Kifosztott ékszerész kirakat.** Budapestről táviratozzák: Hoffmann András ékszerész, akinek a Kerepesi-ut 6. száma alatt van üzlete, tegnap délután észrevette, hogy a kirakatából — amelynek ajtaját alkalmazottai nyitva felejtették — eltűnt egy állvány, amelyen tíz darab 3000 koronát érő különböző drágakő volt. Valószínű, hogy a lopást egy tíz éves leányka követte el, aki az anyjával az üzletben is járt és a kirakat körül feltűnően ácsorgott. A rendőrség nyomozza az ékszerész kirakatját.

— **Eltűnt.** Szabó Ferenc 14 éves cselédje Dobi István gazdálkodó lakásáról e hó 9-én eltűnt és azóta nyoma vesztett. Dobi István azt hiszi, hogy Bal mazujvárosra szökött. — A rendőrség keresi.

— **Gyászjelentés.** Nemes Kálmán ügyvéd, köztörvényhatósági bizottság tagja életének 74-ik évében, Irinyben, f. hó 27-én elhunyt. Temetése Debrecenben f. hó 29-én d. e. fél 10 órakor lesz a róm. kath. egyház szertartása szerint, a magyar államasvasuti indóháztól. Az engesztelő szent mise áldozat a temetés alkalmával fog az ogek urának bemutatni. — A temetést Gebauer temetkezési intézet rendezi.

— **Ismét vonat-elgázolás.** A késő éjjeli órában jelentették a vasuti rendőrségnek, hogy a szoboszlói állomáson ismét vasuti elgázolás történt. De azt, hogy kit gázolt el a vonat és hogy az elgázolás hogyan történt, lapunk zártáig a rendőrséggel nem közölték.

— **Gazdátlan tehen.** M. Kovács Imre kondorosi birtokán talált egy tehenet. A tehenet bevittette a város istállójába.

— **Veszedelemes kutyaharapás.** Varga Lajosné Bihari-telep 37. sz. alatti lakosnő Ilonka nevű leánykáját tegnap reggel a Luci Ferenc kutyája megtámadta és ruháját letépte róla. A kutya ezenkívül még több sebet is ejtett a kis leányon. A rendőrség gondatlanság miatt Luci Ferenc ellen az eljárást megindította.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Szécsi Jó-

zsef róm. kath. 22-éves, Simon György ev. ref. 58 éves, Fehér Róza ev. ref. 10 napos. Visócky Ferenéné róm. kath. 25 éves.

— **A Winkler-féle villamos színház,** amely már oly régen szórakoztatja a debreceni közönséget, már utolsó hetét jelzi, azaz jövő hét hétfőjén tartja utolsó és bucsu előadását. A hét folyamán minden másnap újabb és újabb, most érkezett eredeti mozgófényképek lesznek műsoron. Megérkezett az „Ozu vizörvény”.

— **Őszi időny.** Hiába is tagadnánk, a nyár haldoklik s közeleg a lombhullajtó ősz. A holt évadnak vége, megkezdődik a pezsgő élet. Megnyílnak az iskolák kapui az ország minden részéből idereseglett ifjak előtt. Persze hogy a családapák új gondok előtt állanak, amelyek közt a legfontosabbak egyike a ruha-beszerzés kérdése. — A mai drága világban igazán megbecsülhetetlen egy olyan beszerzési forrás, mint a világhírű Neumann M. cég ahol kevés pénzért, kiváló posztóból, modernül szabott, jó ruhát szerezhethünk be, úgy gyermekeink, mint a magunk számára is. A cég számára nagyban köszülnek a különböző finom szövetek. s így feltétlenül olesón adhatja a ruhákhoz a jó minőségű kelmét. Hogy senki meg nem károsodhatik, azt bizonyítja a minden egyes ruhadarabon rajta levő szabott ár. Itt tehát minden öltönyért csak annyit kérhetnek, amennyit valójában ér. Pontos előzékeny kiszolgálásra kiváló gond fordítatik. Ilyen körülmények között az őszi saison beálltával felhívjuk a figyelmét a Neumann M. ruhakereskedésére. Debrecen, Piac-utca 51. szám, a főpostával szemben.

— **Uj polgári fuiskola.** Az Abeles-féle fuinternátus polgári fuiskolával bővül, melynek I. II és III. osztálya már f. é. szeptemberében megnyílik. Beiratásokat naponta 11—12 fogad el az igazgatóság (Nemzetőr-u. 3.)

— **Városunk Ujdonsága.** 1, 2, 3 koronával több százezer korona nyerhető. Nem nyereség esetén pénze megtérül. Szerencsebank Csapó-utca 11 szám.

— **A „Hajdumegyei népbank” Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.**

— **Ötven koronát kap** az, a ki nem tudja, hogy Mentze Henrik ujdonságok áruháza Debrecenben, Kossuth-utca 4. szám alatt van.

TAVIRATOK.

Polónyi Géza Budapesten.

Budapest, augusztus 28. Polónyi Géza igazságügyi miniszter ma váratlanul elfoglalta hivatalát és az igazságügyminisztérium vezetését Günther Antal államtitkártól átvette. Az igazságügyminisztériumban különben serény munka folyik. Több törvényjavaslat van készülöben. A kuriai bíraskodás új alapokra való lefektetése is tanulmányozás tárgyát képezi és ezzel Edwi Illés Károly van megbízva. Polónyi Géza váratlan hazatérése a készülöben levő fontos kérdések napi rendre hozásában leli magyarázatát. Az igazságügyminiszter első kihallgatását szeptemberben fogja tartani.

Belügyminisztérium kivándorlási osztálya.

Budapest, augusztus 28. Andrássy Gyula gróf a belügyminisztériumban a jövő év január havától egy kivándorlási osztályt szándékozik felállítani. A kérdés most lázas tanulmányozás tárgyát képezi a minisztériumban. Andrássy gróf ebben az ügyben az ősz folyamán nagy ankétot fog tartani a minisztérium tanácskozási termében. Az ankétra hivatalosak lesznek az összes törvényhatóságok és a kereskedelmi és iparkamarák.

Függetlenségi képviselők Prágában.

Budapest, augusztus 28. Több függetlenségi képviselő Prágába utazott, hogy az ottani viszonyokat tanulmányozza. A képviselőket Prágában szívesen fogadták és az ottani egyetem dékánja kijelentette, hogy a magyar nyelv tanítását az egyetemen befogja vezetni.

Apponyi gróf beszámolója.

Budapest, augusztus 28. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Jászberényben szeptember hó 16-án fogja beszámolóját megtartani. A minisztert beszámolójára több képviselő fogja kísérni.

Máramarosmegye új főispánja.

Budapest, augusztus 28. Máramarosmegye új főispánja báró Nyári Albert lesz. A Nyári Albert kinevezése már a legközelebbi hivatalos lapban meg fog jelenni.

Ujabb merényletek Oroszországban.

Pétervár, augusztus 28. Pétervárban ma újabb merényletek történtek. A katonai főkormányzó ellen bomba merényletet követtek el. Oroszában pedig a hadtest parancsnokot a nyílt utcán megtámadták és lemészárolták. A nép hangulata különben napról napra izgatottabb és újabb merényletektől lehet tartani. A katonai törvényszék egymás után szedi áldozatait.

Rémes gyilkosság Orsován.

A titokzatos idegen.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, aug. 28.

Titokzatos gyilkosság tartja izgatottságban egész Orsova lakosságát. Hetek óta feltűnt Orsován egy szürke bicikliruhás 26—28 évesnek látszó fiatal ember, a ki kék szemüveget viselt. Az orsovai lakók érthető érdeklődéssel kísérték ennek az embernek minden lépését. Senki sem tudta, miből él, hol lakik és mi a foglalkozása. Tegnap délelőtt Kovács István hajómunkás felesége elküldötte hét éves Ilonka nevű kis leányát a mészároshoz, hogy ebédre valót vásároljon. Kísérőül melléje adta a leány tíz éves fivérét is. A gyermekek elindultak a mészáros boltja

felé, de utközben egy kis baleset érte őket. Elvesztettek 20 fillért és nem mertek hazamenni szüleikhez, mert féltek, hogy meg fogják őket verni. A két gyermek sirva fakadt.

Ekkor hirtelen eléjük toppant a kék szemüveges idegen. akit a gyermekek látásból ismernek.

— Mért sirtok kicsikém? — kérdezte az idegen, a fiu előadása szerint tört magyar nyelven.

Elvesztettünk tíz krajcárt, felelték görcsös zokogással a gyermekek.

Az idegen hangosan felkacagott.

— No, ez nem olyan nagy szerencsétlenség. Jöjjön a kis lány velem, te pedig fiacskám, várd meg itt a sarkon. Lakásomon oda fogom adni neki a pénzt.

A fiu sokáig várta kicsiny hugocskáját, de ez csak nem akart megérkezni. Már elmúlt dél is, a kis fiu aggódott a testvérkéje miatt, hazament és sirva beszélt el szüleinek a kalandot. Egész nap keresték a kis lányt, bejelentették az esetet a csendőrségnek is, de nem tudtak a gyermek nyomára akadni.

Délután megtalálták a kis gyermek holttestét az orsovai temető egyik elhagyott helyén. Megállapították, hogy a gyermeket megfojtották. Az orvosi vizsgálat azt is kiderítette, hogy a szerencsétlen gyermek elölözött bűnös merényletet követtek el.

Irodalom.

Dr. Király Péter könyve. A „Magyar szocializmus” címen Dr. Király Péter debreceni ügyvéd egy könyvet ad ki október havában. A könyv ára füzve három korona, diszkötésben négy korona. Előfizetési pénzek a szerzőhöz küldendők Debrecenbe.

Tanügy.

Beiratás a zsidó polgári iskolába. Az 1906—7. isk. évben három osztályal megnyíló új zsidó polgári leányiskolába f. hó 29-től kezdve szeptember 3-ig lehet beiratkozni mindennap (szombat kivétel) d. e. 9—12-ig a zsidó elemi iskola igazgatói szobájában (Kápolnási-utca 3. sz.) Végleg fölvetetnek azok, kik az elemi iskola IV. osztályát, vagy a polgári iskola megfelelő osztályát végezték; másoknak fölvételi vizsgálatot kell tenniük. Az iskola ünnepes megnyitása szeptember hó 4-én lesz: a rendszeres tanítás szeptember hó 10-én kezdődik. Szeptember hó 3-tól 8-ig az igazgató adhat engedélyt a beiratkozásra, azontul az iskolaszék. Beiratási díj 5 korona, tandíj hitközségbelieknek 60, másoknak 90 korona, a tandíjnak legalább negyedrészét a beiratási díjjal együtt fizetendő; a július hóban előzetesen beirt tanulók tandíj fizetés végett szintén tartoznak jelentkezni szeptember 3-ig. Tandíjkedvezményért való folyamodványok szeptember 8-ig adhatók be. Minden egyébről a polgári iskola igazgatója, Dr. Kardos Albert nyújt felvilágosítást, akivel a szülék a beiratkozás napjain d. e. 11—12-ig értekezhetnek az elemi iskola igazgatói helyiségben, azontul pedig délután 3—4-ig a polgári leányiskola helyiségében (Arany János-utca 40. sz.) Debrecen, 1906. augusztus hó 25-én. A zsidó polgári leányiskola iskolaszéke.

Beiratkozások az iparostanonciskolába. Az iparos tanoncok beiratása a helybeli iparostanonc-iskolában 1906. szeptember hó 3-tól 12-ig tartatik meg. Felhívom a t. iparos mester urakat, hogy a jelzett napokon este 6—8 óráig tanoncaikat pontosan küldjék fel, hogy a rendszeres

tanítás szeptember hó 16-án kezdetét vehesse. Értesítem továbbá a t. iparos mester urakat, hogy a tandíj előre lévén fizetendő, a 4 korona tandíjat és az ujonnan szegődött tanoncok ezenfelül 50 fillért, mint beiratási díjat, a jelentkezés alkalmával magukkal hozni kötelesek. — Figyelmeztetem továbbá azon szegénysorsú és ujonnan szegődött tanoncokat, akik tandíjmentességre igényt tartanak, hogy ez iránti kérelmüket a tek. városi tanácshoz mielőbb adják be. — Debrecen, 1906. augusztus hó 28-án. Dóczy Gedeon, ip. tan. isk. igazgató

Iskolai h iradás. Az állami főreáliskolában a felvételi, javító és pót vizsgálatok augusztus 30. és 31. napjain, a felvételek és beiratások pedig szeptember 1. 3 és 4 napján tartatnak meg. A felvételnél a kisebb tanulók az apa vagy anya, vagy ezek megbízottja kíséretében kötelesek megjelenni, ugyanakkor a legutóbb kapott iskolai bizonyítványt, a születési anyakönyvi kivonatot és újraoltási bizonyítványt beadni, felvételi díj pedig 10 korona 70 fillért befizetni köteles minden tanuló. Az egész évi tandíj 48 korona. Ezt vagy félévenként októberben és decemberben, vagy négy részletben, október december, február és április hónapok első napjain kell fizetni. Szegénysorsú, jeles előmenetelű tanulók tandíjmentességben részesülnek. Tandíjmentességért a folyamodványokat, melyekhez a polgári hatóság (városi tanács, esetleg községi előljáróság) által kiállított szegénységi, illetőleg vagyontalansági bizonyítványt is kell mellékelni, az állami főreáliskola igazgatóságánál legkésőbb szeptember 15-ig lehet és kell beadni. Debrecen, 1906. augusztus 23-án. Az állami főreáliskola igazgatósága.

Törvénykezés.

Szinészek a vádlottak padján.

Budapestről telegrafálják. A Vígyszínházban ez évi április 24-én délelőtt próba alkalmával viharos jelenet játszódott le műsoron kívül a színpadon. Kissé hangosan tereferéltek a színészek, s mert Ditrói igazgató emiatt szót emelt, Lévai Gyula színházi ügyelő szigorúan lépett fel a csendzavarok ellen. Mikor pedig ez a megintés nem használt és az igazgató újból rászólt, Lévai magából kikelve jelentette:

— Direktor ur, lehetetlen rendet csinálnom, mert itt az alkohol dolgozik.

A próbán résztvevők egyike, Hegedüs Gyula a szavába vágott:

— Ugyan, ne farizaskodjál!

— Te pedig — főmedt Lévai a művészre — legelőbb hallgass, mert te vagy a legnagyobb gazember!

A súlyos sértésre nagy kavardás támadt a színpadon. Hegedüs nekiment az ügyelőnek s ha le nem fogják, tetteleg is inzultálta. Mivel azonban Tapolezai, Góth, Rónaszéki és Sarkady Aladár a tettelegességtől visszatartották felbőszült kollegájukat, a harc csak sértő szavak használásával folyt tovább.

Ennek az incidensnek előbb a színházi törvényszék előtt, majd ma a büntető járásbírósnál, dr. Benke Ferenc járásbíró előtt akadt folytatása. Lévai és Hegedüs kölcsönösen feljelentették egymást becsületsértés miatt s az előbbi panaszt tett még Hegedüs Gyuláné ellen is, aki a zajos szcéna alkalmával állítólag gazembernek nevezte. A ma megtartott tárgyaláson a bíró kihallgatta a pörös feleket, majd tanuk gyanánt Varsányi Irént, a Vígyszínház művészét, továbbá a próbán résztvett férfiakat.

Ditrói igazgató elmondotta, mint esett

meg a vád tárgyát képező, kissé hangos jelenet.

A bizonyítás ezzel véget ért és Lévai ügyvédje, dr. Korbay kijelentette, hogy Hegedüsével szemben elejti a vádat. Mivel pedig törvény szerint, ezzel a másik panaszlott, tehát a férje ellen emelt vád is elesett! a bíró Hegedüs Gyulát is felmentette. És jól végződött ezután egyéb részében is a pör. Nevezetesen Hegedüs is elejtette a panaszát, melyet viszontvád alakjában emelt volt Lévai ellen. Erre nézve a bíró megszüntető határozatot hozott.

Terményfőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1906. aug. 25.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készárú	
Amerika 5 magasabb szilárd.	
1906 októberi buza	7 16.—
1907 áprilisi buza	—
októberi rozs	6 07.—
1906 áprilisi rozs	—
októberi zab	6 65.—
áprilisi zab	7 15.—
1907 májusi tengeri	—
1906 júliusi	—
1906 aug.	—
szeptemb. ri	—
1906. augusztusi repera	—

REGENY-CSARNOK.

Kexholmi Mária.

— Regényes történet. —

33

Irta: Rákosi Viktor.

Közben Sztépán is újra megjelent s ekkor a gazda lehuzta a tüzről a bárányt. Tepsit rakott a török elé s abba föleszelte neki a bárány egyik combját. Majd kezébe adta a kenyeret, a melyből a török levágott magának egy karéjt és csendesen falatozni kezdett. Mindenki, akinek dukált, kivette a részét a bárányból, jó ízű falatozás keletkezett, melyet semmi hang nem zavart meg. Sztépán is, a kis fiu is megkapta a maga részét. A bárány után a korcsmáros még sült tököst osztogatott szét a vendégek között, azután Sztépán egy nagy korsó vizet hordott körül, elsőnek a törököt kínálván meg, ki az egyetlen volt, aki a kezét és arcát is megmosta a lakoma befejezéséül. A kis fiu ezalatt feketekávéfőzött, a melyből már mindenki kapott, még pedig egymás után öt-hat csészével, ez a keleti kvaterkázás. Sztépán meg összeszedte a csontokat és kivitte a kutyának. Mikor mindenkinek a szájában füstölgött, a csibuk, vagy a cigaretta, megszólalt a klastrom kapusa, a törökhöz intézván szavait:

— Ki vagy te emberséges ember társam és hogyan vetődöttél a mi falunkba?

— Jusszuf vagyok, szőnyeg kereskedő a sztambuli nagy bazárban. Most pedig Allah segítségével a drinápolyi nagy vásárra utazom. Az egyik ökröm megsántult, azért ma nem tudtam megtenni a kiszabott utat s kénytelen vagyok Bujuk-Csekmedzsében meghálni.

— Mi ujság Sztambulban? Kifizette-e már a szultán ő felsége a hadi sarcot a moszkónak? — folytató kérdőzködéseit a kapus.

A török vállat vont.

— Allah nem rám bizta az országot és a szultán gondjait. Bizony én nem tudom neked megmondani, hogy áll a dollog. Én a nagy dolgokból csak annyit tudok, a mennyi hozzám eljut és engem személyesen érint. A mit Allah reám mért azt elviselem zugolódás nélkül.

Folytatjuk.

Az iskolai év kezdete alkalmából

ajánljuk

dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe

Fiu- és férfi ingek.

Lábravalók és harisnyák.

Nyakkendők, paplanok.

Madráczok és flanell takarók nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz

SZABO LAJOS FIAI

vászona- divat és szőnyeg áruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca.

Seccessió

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Placz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Legjobb szabásu
glace, svéd és szarvashőr

kesztyük

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertárban

Debreczen,

Placz-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Idei termésű zamatos

Ceilon és Cuba kávé

naponként

frissen pergelt kávé.

Zamatos teák.

Friss liptói turó.

Valódi szegedi idei paprika

Kohn Henrik

ezégnél kapható

Debreczenben, gr. Degenfeld-tér 7

Első minőségű Csemege szőlő eladás.

Tisztelettel értesitem Debreczen és vidéke n. é. közönségét és viszont eladókat, hogy Debreczenben „Mária” Telepemen termelt

csemege szőlőm

(42 faj) eladásával.

A **Békési Prima házi kenyér** (főtőzsde mellett) üzletet biztam meg, hol naponta egész frissen szedett legfinomabb **csemege szőlő** napi olcsó árban kapható.

Továbbá kitűnő 1905. évi saját termésű **Rizling Ezerjő** boraim 40 K. ár mellett, hordó vételeknél fenti megbízottamnál vagy Kossuth-utcai üzletemben megrendelhető.

Tisztelettel

Molnár Lukács.

Új boroshordók

50—1000 literes

minden nagyságban.

Értekezhetni **Roith Zsigmond-**
nál Hatvan-utca 8.

Megnyilt! Megnyilt!

a
legolcsóbb butorüzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy a volt Kesztenbaum Jónás-féle **Széchenyi u. 19. sz.** alatti üzlethelyiséget átvettem s azt honi gyárimányu

butor-árakkal

a legdusabban berendeztem.

Evek óta előnyösen ismert **kárpitos és díszítő műhelyemben butorrendelések, kárpitos- és díszítő munkák, valamint javítások** a legelőnyösebben eszközöltetnek.

B. pártfogást kér, tisztelettel

WEISZ GYULA

butorraktáros, kárpitos és díszítő

DEBRECZEN, Széchenyi-u. 19.

Tükör osztály! Kép osztály!

Hirdetmény.

Felhivatnak a debreczeni ev. ref. egyház elemi iskoláiba s az ispotályi óvodába járatandó más vallásu gyermekek szülői és gyámjai, hogy a gyermekek után fizetendő évi 8 korona tandíjat folyó évi szeptember hó 1-től 15-ig terjedő idő alatt az ev. ref. egyház pénztári hivatalánál (Egyháztér 17. szám alatt) annál inkább befizetni igyekezzenek, mert csak is az ezt igazolni tudó növendékek fognak az iskolákba és ispotályi óvodába bevételni.

Debreczen 1906. évi augusztus hó 26.

Nagy László
ehz. számvevő.

Iskolás fiuk és lányok

részére ajánlunk

Fehérműeket

ing, alsónadrág, szoknya,
gallér, kézelő, nyakkendő.

Asztalneműeket

törülközőket, zsebkendőket,
Matrác, Paplanok, Flanell
takarók, kötények. Intézetek részére előírás szerint.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistéplombazár.

Legjobb bajuszodró a híres
DEBRECZENI

„**CZIVIS**” bajuszpedró.

mely nem tép, de jól összetartja és nötteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó hoz” DEBRECZENBEN.

Szives figyelmébe ajánlom a kávé fogyasztó n. é. közönségnek

kávé nagy raktáramat,

valamint motorüzemű szabadalmazott kávépörkölő gépen mindig frissen pergelt

kávéimat,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatatlan.

Kapható

Félegyházy János

Fiumei és Trieszti kávébehozatali üzletében

Piacz- és Miklós-u. sarok.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Gazdák figyelmébe! Sonnenberg M. D. Utóda Vass J. zsák-, ponyva-, vászon-, pokrócz- és zsinagáruk raktára, ponyva- és zsák kölcsön-intéze: Debreczen, Széchenyi utca 6.

Csemege szállót ajánlok kereskedők- és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 294.

Friss gyümölcsből készült kárpáti málna szörp 1 nagy üveg 80 kr. Kis üveg 40 kr. Gyümölcs csomagoláshoz finom fagyapot nagyban is kicsinyben Kontsek Géza Debreczen, Kossuth-utca.

3 szobás szép utcai lakás, előszobával és tartozékaival október 1-re kiadó. Értekezni lehet a Budapesti Koronás Áruházban, Piacz utca 7.

Tankönyvek az összes fiú és leányiskolák részére fél áron kaphatók Harmathy Pál könyvkereskedésében Fűvészkert-u. 14. Írószerek dus választékban legolcsóbban beszerezhetők. Telefon 374.

Eladó egy jó karban lévő zongora. Czim Sziv-utca 10.

Főtrafik udvarán 3 szobás helyiség pincézők kiadók. Értekezhetni Farkas Henriknél Piacz-utca 43.

Hangszer készítőnek való fiut tanulónak felveszek Komáromi M. József kir. h. utca 2.

Kiadó Széchenyi-utca 18. sz. alatt két szoba és konyha.

Csizmadiá tanoreczokai napibér mellett szegdtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcai szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Monogramok és egyéb himzések készítése jutányosan elvállaltatik. Boldogfalva u. 4. szám alatt.

Hozományt bármilyen nagy összegűt játszva szerezhethet bárki, minden kockázat nélkül. Szerencsebank Csapó u. 11.

2-3 iskolás gyermeket teljes ellátásra elfogad izr. család. Czim a kiadóhivatalba.

1 fanyelű seprő 15 kr. 10 db vételnél ár- engedmény. Glück Izidor Péterfia-u. Ugyanott egy íróasztal eladó.

Külön bejártn utcai butorozott szoba előszobával kiadó. Boldogfalva-u. 2. sz. a.

Ugyes fiu tanulónak felvétetik Földvári elektrotechnikai vállalatnál Kossuth-u. 1. sz. az udvarban.

Kifűnő csemege fajszőllőt 5 kg os kosárban 90 krajczárért ajánl Böszörményi István fűszer- és csemegeáru üzlete Petőfiter 12. szám.

2 utcai szoba, mely irodának is alkalmas (külön lakosztály), 1 utcai szoba butorozott, bármikor livehető Fűvészkert u. 14. sz. a.

Aki még katonai kötelezettség előtt áll és megnősülni akar. Aki magát nagykorúsíttatni akarja. Aki iparendélyt akar szerezni. Aki nevét magyarosíttatni akarja. Aki gyermekét saját nevére íratni vagy örökbefogadni akarja. Aki találmányát szabadalmaztatni kívánja. Aki Amerikába utlevelet akar szerezni az forduljon a Nagy Lajos Okmány-szerző Vállalati Irodájához Csapó u. 13. sz. Ott bonyolítatnak le a legkényesebb természetű családi ügyek és szerzettenek be a megindítandó házassági válóperekhez szükséges okmányok. Aki pedig házat vagy földjét gyorsan akarja eladni, forduljon a Nagy Lajos „Első Debreczeni Adás-vétel közvetítő Irodájához” Csapó u. 13. sz. Kisasszonyok írógépkezelésre taníttatnak. Tandij 10 korona.

Kiadó műhelynek alkalmas helyiség Piacz utca 34.

Nincs többé kőszvény!

Ha makacs csusz, reuma és mindenféle külső fájdalomtól szabadulni akar, vegyen egy nagy üveg **hires**

király-balzsamot,

melynek kiváló gyógyhatását jeles orvosok is elismerték.

1 nagy üveg 2 korona utasítással.

Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

Arany-egyszarvu gyógyszerár.

Nincs többé csusz!

Stock-cognac Medicinal

kezeség mellett, tiszta borból párolt

Allandó vegyi ellenőrzés alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrendű üzletekben kapható.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Nincs többé sertésvész!

Sertéspar (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer, korszakalkotó genialis találmány a gazdaközönség részére. Aki ezt használja és az utasítást pontosan betartja, sertése a legveszesebb időben sem hullhat el, mert hogy ez nem üres reklám, ezennel kötelezem magam igazolásra minden elhullott sertés becsárát károsultnak készpénzben visszafizetni, ha az utasítás betartása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 korona.

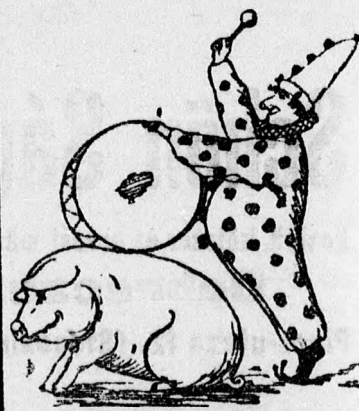
KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és kosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde” (Alapított a hasonló nevű párizsi laboratórium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszóváton, Debreczen mellett, Kossuth-u.

Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

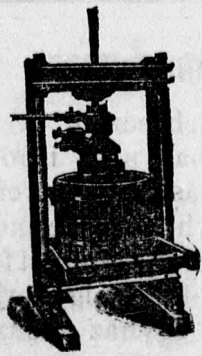
Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Török J. Budapest.

„URSUS”

a legkételetesebb s szabadalmazott

Borsajtó

felső nyomással három áttétellel, acélgerenda szerkezet, legmagasabb nyomó képesség. A törköly egy darabban kiemelhető. A must vasrészekkel nem érintkezik, ezáltal a bor megfekedése kizárva. Könnyű kezelés, kevés munkaerővel. Honi gyártmány.

Szőlőszeti, borászati és pincészeti cikkek közül valamint vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve.

Lőpor áruháza.

TOTH GYULA vasnagykereskedő, Debreczen, Főtér.